

REFERAT Klima og Miljøudvalget d. 10-11-2022

Mødedato Torsdag d. 10. november 2022 kl. 17:00

Mødested Mødelokale Sorø Stuen, Torvet 2, 4180 Sorø

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Hvad er TermoNet? - oplæg ved Gate21.....	5
Drøftelse af forslag til energipolitik for kommunale ejendomme.....	6
Orientering om Ladestander-opsætning i Sorø Kommune.....	8
Dialogmøde med Sorø Kommunes lokalråd om klimaindsats i lokalrådene.....	9
Evalueringsoplæg af biodiversitetsoplæg.....	10
Prioritering af klimapuljen 2023.....	12
Forslag om overgang til vegetarisk / vegansk køkken i Sorø Kommune.....	13
Hvad sker der i nærmeste fremtid? (fast punkt).....	14
Underskriftsark.....	15

Punkt 27: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P00-9-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Dagsorden godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 28: Meddelelser

00.01.00-P00-9-22

Kort resumé

Meddelelser og informationer fra udvalgsmedlemmer og centre gives på mødet til udvalgets orientering.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Meddelelser tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Meddelser vedrørende:

- 1) Status for ELENA-projekt for energioptimering i private hjem.
- 2) Materialesamling er startet op på First Agenda. Udvalget bør orientere sig her.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 29: Hvad er TermoNet? - oplæg ved Gate21

00.01.00-P00-9-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klima og Miljøudvalget tager oplægget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Tommy Olsen fra Gate21 kommer og giver Klima og Miljøudvalget et oplæg om Termonet. Oplægget varer ca 30 minutter, med efterfølgende tid til spørgsmål.

Udvalget kan se materialer om Termonet i materialesamlingen i FirstAgenda under mappen "Termonet". Her vil slides fra mødets oplæg også være at finde efter mødet.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 30: Drøftelse af forslag til energipolitik for kommunale ejendomme

82.09.00-G01-12-22

Kort resumé

En af indsatserne i klimahandleplanen er udarbejdelsen og vedtagelsen af en energipolitik for de kommunale ejendomme. Der er nu udarbejdet et udkast til politikken som Klima og Miljøudvalget skal drøfte og komme med input til, forud for behandling i Natur, Teknik og Planudvalget.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klima og Miljøudvalget drøfter og kommer med input til udkastet til energipolitikken for de kommunale ejendomme.

Beskrivelse af sagen

Kommunalbestyrelsen godkendte på mødet den 22. juni 2022 en Klimahandleplan for hele Sorø Kommune. En af indsatserne i klimahandleplanen er udarbejdelsen og vedtagelsen af en energipolitik for de kommunale ejendomme.

Energipolitikken vil være gældende for alle ejendomme hvor Sorø Kommune betaler for og har indflydelse på energiforbruget. Det er både ejendomme som kommunen ejer og lejer.

Energipolitikken er særlig vigtig for medarbejderne i Teknik, Miljø og Drift, som drifter de kommunale ejendomme. Politikken skal sikre et ensartet niveau men også være med til at sætte en retning.

Hovedbudskaber i energipolitikken skal kunne formidles videre til øvrige ansatte og brugere af bygningerne. Eksempler her på kan være temperaturniveau i de kommunale ejendomme.

Klima og Miljøudvalget bliver med sagen nu inddraget tidligt i processen hvor der foreligger et udkast til en energipolitik for kommunale ejendomme. Udvalget skal på mødet drøfte udkastet og komme med input til politikken. Input kan både være præciseringer til udkastet og nye ideer til indhold i politikken. Fagcenter Teknik, Miljø og Drift vil efterfølgende arbejde videre med udvalgets input. Herefter vil en færdig energipolitik blive behandlet i Natur, Teknik og Planudvalget og med en endelig vedtagelse i Kommunalbestyrelsen.

Set i lyset af den nuværende energikrise er behovet for en energipolitik for de kommunale ejendomme kun blevet større.

Kobling til FN's verdensmål og Vision 2022

Udarbejdelsen af en energipolitik for kommunale ejendomme er en indsats i klimahandleplanen. Derudover tager energipolitikken udgangspunkt i FN's verdensmål nr 7 - "Bæredygtig energi", nr. 12 - "Ansvarligt forbrug og produktion" og nr. 13 - "Klimaindsats". Den skal sikre en stabil, miljøvenlig og økonomisk energipolitik.

Beslutning

Udvalget peger på følgende opmærksomhedspunkter:

- I haller mv. bruges meget vand før varmt vand når frem til hannerne
- Kan der ved nybyggerier fokuseres på vedvarende energi (VE)

- Kan der inddrages opmærksomhed på brugerne af vores bygninger og faciliteter samt bygninger hvor Sorø Kommune betaler varmen?
- Kan der for nogle kommunale bygninger tænkes i egne VE varmekilder?
- Inddrag eventuelt en prioritering sådan at der først arbejdes med de største energibrugere
- Formålsbeskrivelsen må gerne være mere ambitiøs og have stærkere fokus på VE

Bilag

Udkast til Enerkipolitik

Punkt 31: Orientering om Ladestander-opsætning i Sorø Kommune

05.01.02-P20-6-22

Kort resumé

En af indsatserne i Sorø Kommunes klimahandleplan er en ladestanderstrategi og opsætning af ladestander jvf. ladestanderbekendtgørelsen.

Udbud for opsætning af offentlige tilgængelige ladestander pågår, og der forventes afholdt udbud inden for de næste par måneder.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Sagen tages til orientering.

Beskrivelse af sagen

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift samarbejder med Rambøll omkring udbud af offentlige tilgængelige ladestander de steder, hvor kommunen skal opsætte ladestander ved egne bygninger. Herudover bliver der udbudt mulighed for at opsætte på offentlige parkeringspladser, som de enkelte ladeoperatører finder interessante.

De sidste detaljer omkring udbuddet er ved at blive fastlagt. Hvorefter udbuddet bliver afholdt i 2022, eller i starten af 2023, således der kan søges om midler i en statslig pulje for støtte til opsætning af offentlige tilgængelige ladestander. Der kan søges op til 50 % medfinansiering.

Der udbydes 26 lokaliteter rundt i kommunen ved offentlige bygninger, bilag 1, hvor der er pligt til at opsætte en ladestander. Såfremt der kommer et bud på en lokalitet, vil ladestanderen blive en offentligt tilgængelige ladestander. De steder, hvor der ikke kommer et bud fra en ladeoperatør, skal kommunen selv opsætte en ladestander, som de der er opsat ved rådhuset i dag. I det tilfælde vil de ikke være offentligt tilgængelige, og kan ikke bruges til opladning af private biler, men kun til kommunens el-biler. Dette skyldes at kommunen skal have en ladeoperatør ind over de ladepunkter, som kan være offentlige tilgængelige efter gældende lovgivning.

Herudover er OK, UNO-X, Vejdirektoratet og andre ved at udrulle offentligt tilgængelige ladestander i Sorø Kommune, som på længere sigt betyder, at der vil være en fornuftig dækning i hele kommunen.

Økonomiske og andre væsentlige konsekvenser

Det forventes at Sorø Kommunes medfinansiering kan holdes inden for det afsatte budget på 1.025 Mio. kr. i 2023.

Herfra skal dog fratrækkes Rambølls Rådgiverhonorar til opgaven på forventelige 0.250 mio. kr.

Beslutning

Taget til efterretning med bemærkning om, at:

- Tage kontakt til boligselskaber med opfordring til at de etablerer ladestander.
- Ladestander bliver et konkurrenceparameter.

Bilag

Bygninger hvor der skal opføres en ladestander

Punkt 32: Dialogmøde med Sorø Kommunes lokalråd om klimaindsats i lokalrådene

00.01.00-P00-9-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Et vigtigt arbejdsområde i Sorø Kommunes klimahandleplan er samarbejdet med kommunens borgere, foreninger og råd om klimadagsordenen og den grønne omstilling af samfundet.

Stenlille lokalråd er gået foran, og har ansøgt lokalrådspuljen om støtte til projektet "Hverdagens klimahelte" - og projektet er støttet med 105.000 kr. fra Sorø Kommunes lokalråds-udviklingspulje. Midlerne er givet under den forudsætning:

- at erfaringer fra projektet udbredes til de øvrige lokalråd
- at projektet laver en evaluering af egne aktiviteter og resultater samt
- at kommunens klimakoordinatorfunktion indgår i projektfølgegruppen.

Den første aktivitet under projekt "Hverdagens klimahelte" var et borgermøde om varme og energibesparelse der blev afholdt i Stenlille d. 20. september 2022 i samarbejde mellem Stenlille Lokalråd, Sorø Kommune og SparEnergi.

Samarbejde med lokalrådene i Sorø

Der er et ønske om, at lokalrådene inddrages yderligere i klimaindsatsen, særligt hvad angår dialogen med lokalsamfundene om udviklingen på varme- og energiområdet.

Men arbejdet kan omfatte meget andet, for eksempel indsatser vedrørende grøn mobilitet, delebilsordninger, affaldssortering, deleøkonomi, grønt forbrug, øget biodiversitet og vild med vilje projekter. Det er her afgørende hvilke drivkræfter, der er i lokalområderne.

Det årlige dialogmøde mellem Økonomiudvalget og kommunens lokalråd blev i år afholdt d. 5. oktober. Klima og Miljøudvalget var inviteret til at fortælle om den godkendte DK2020-klimahandleplan. Jens Jacobsen deltog i mødet som repræsentant for Klima og Miljøudvalget, og formidlede her interessen for, at få lokalrådene med i samarbejdet om lokale klimaindsatser og inviterede dermed til samarbejde. Samtidig fortalte Jens om Stenlille lokalråds projekt "Hverdagens klimahelte".

Jens Jacobsen fortalte ligeledes om borgermødet om varme og energi, og om at der planlægges lignende møder flere steder i kommunen. Der blev samtidig efterspurgt kontaktpersoner i lokalrådene til koordinering af nye borgermøder i de øvrige bysamfund om varme og energibesparelser. Næste borgermøde afholdes i Dianalund.

Beslutning

Taget til efterretning med bemærkning om, at alle deltagere i lokalråd, som privatpersoner meldes at være interesseret i klimaindsatsen. Et lokalråd har på nuværende tidspunkt haft emnet på dagsordenen. Udvalget overvejer at sende en opfordring til lokalrådene om, at sætte emnet på dagsordenen.

Punkt 33: Evaluering af biodiversitetsoplæg

01.05.11-P20-2-22

Kort resumé

Morten DD Hansen fra Naturhistorisk Museum i Århus var den 21. september 2022 inviteret til at holde et oplæg om biodiversitet for Kommunalbestyrelsen i Sorø Kommune. Forslag til Sorø Kommunes Vision 2026 omfatter 4 temaer, herunder tema 4: Sammen om styrket klimaindsats og biodiversitet. Det drøftes i udvalget hvordan klimaindsats og biodiversitetsindsats kan understøtte hinanden, blandet andet med afsæt i oplægget ved Morten DD Hansen.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Oplægget tages til efterretning.
2. Det drøftes i udvalget hvordan klimaindsats og biodiversitetsindsats kan understøtte hinanden i det fremadrettede arbejde, blandet andet med afsæt i oplægget ved Morten DD Hansen.

Beskrivelse af sagen

Den 21. september 2022 havde Klima og Miljøudvalget inviteret hele Kommunalbestyrelsen til foredrag om biodiversitet. Biodiversitetsforedraget var et tilbud fra Naturhistorisk Museum Århus v/ Morten DD Hansen, støttet af 15. juni Fonden til alle landets kommunalbestyrelser og tekniske udvalg. Morten DD Hansen er naturformidler, har deltaget i TV programmet 1 døgn, 2 hold, 3 dyr, og han er involveret i Miljøministerens "Vildeste Kommune" konkurrence 2021-22, som Sorø og resten af Danmarks kommuner deltager i. Foredraget tog afsæt i den lokale biodiversitet omkring Sorø. Slides fra foredraget er vedhæftet som bilag.

Hovedpointerne i oplægget var, at:

- biodiversitet er et valg, vi som samfund kan tage, ligesom vi vælger at støtte kulturen. Fordi biodiversitet beriger os som mennesker og samfund,
- der er meget lidt plads afsat til vild natur i Danmark, med en størrelse så naturlige processer kan finde sted. De mest specialiserede arter har trænge kår, da de ofte er afhængige af en-få andre organismer eller bestemte fysiske betingelser på levestedet, og har ringe spredningsevne,
- Sorø Kommune har særligt ansvar for gammelskovsarter såsom en del sjældne svampe, Eremit-billen og hasselmus,
- det bedste man som kommune kan gøre for naturen er at opkøbe arealer f.eks. færdiggravede grusgrave, så natur får plads og kontinuitet til at udvikle sig.

Klima og Miljøudvalget har en særlig opgave i forhold til implementering af DK2020-handleplanen. DK2020-planen er udarbejdet efter C40-standarden CAPF, med et stærkt fokus på mulige synergiske områder i klimaindsatsen. Et stærkt synergifelt mellem styrket klimaindsats og biodiversitet er identificeret i udarbejdelsen af Sorø Kommunes DK2020-klimahandleplan.

Dette kan især gøres ved en koordineret indsats på områderne:

- Klimatilpasning
- Udtagning af lavbundsgrunde
- Vild med Vilje-projekter/områder

Der er således særligt der, hvor der arbejdes med arealbaserede klimaløsninger, såsom klimatilpasningsprojekter i byerne og udtagning af lavbundsgrunde, at biodiversitet kan samtænkes så indsatserne understøtter hinanden. Men også indsatsen

for dialog og partnerskab med landbruget, borgere og virksomheder er oplagte områder at tage fat i.

Det drøftes i udvalget hvordan klimainsats og biodiversitetsindsats kan understøtte hinanden i den fremadrettede indsats, blandet andet med afsæt i oplægget ved Morten DD Hansen.

Beslutning

Punkt 1: Taget til efterretning.

Punkt 2: Emnet drøftet med følgende input:

- Opfordre til at lokalrådene inddrages og inspireres, fx via oplæg som det Morten DD Hansen gav for Kommunalbestyrelsen. Indkald gerne lokalrådene til møde/workshop.
- Tag gerne biodiversitet op ved fælles møder mellem politikere og lokalråd.
- På dagen fik Kommunalbestyrelsen en anbefaling fra Morten DD Hansen om, at noget af det bedste en kommune kan gøre er, at købe arealer og her arbejde for de aller bedste betingelser for biodiversiteten.
- Aktiver gerne borgerne som videnspersoner og initiativtagere for øget biodiversitet.
- Opmærksomhed på om grusgrave graves så dybe, at de dræner omkringliggende vandløb.

Bilag

98k_natur_i_kommunen_sorø

Punkt 34: Prioritering af klimapuljen 2023

00.01.00-P00-9-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klimapuljen for 2023 prioriteres jf. budgetforliget indgået d. 27. september 2022 mellem alle partier i Sorø Kommunes Kommunalbestyrelse. Det vil sige midlerne anvendes til en forstærket lavbundsindsats og borgerindsats. Dette med en foreslået fordeling - 400.000 kr. til lavbundsindsats og 100.000 kr. til borgerindsats.

Beskrivelse af sagen

Klimapuljen 2022-2025

Med Budget 2022-2025 er der afsat midler til udarbejdelse og implementering af DK2020-klimahandleplanen ud fra følgende trappe:

0,5 mio. kr. i 2022, 1 mio. kr. i 2023, 1,5 mio. kr. i 2024 og 2 mio. kr. i 2025

Der er afsat til henholdsvis medarbejderressourcer og konkrete tiltag.

I 2022-2025 er der årlig disponeret 500.000 kr. af klimapuljen til færdiggørelse af klimahandleplanen (2022), *varetagelse af klimakoordinatorfunktionen* ved Fagcenter Teknik, Miljø og Drift og igangsættelse af konkrete initiativer understøttet af klimakoordinatorfunktionen.

Prioritering af klimapuljen for 2023

I 2023 er der 500.000 kr. i frie midler i klimapuljen til prioritering.

Med budgetforliget indgået d. 27. september 2022 mellem alle partier i Sorø Kommunes Kommunalbestyrelse, er der indgået aftale om, at klimapuljen prioriteres til en forstærket lavbundsindsats og borgerindsats.

Det foreslås at midlerne prioriteres med en fordeling på henholdsvis 400.000 kr. til lavbundsindsats og 100.000 kr. til borgerindsats gerne med lokalrådene i Sorø Kommune som samlende faktor.

Klimapuljen forlænges

Det er desuden med budgetforliget 2023 aftalt, at klimapuljen forlænges med 2 mio. kr. i 2026.

Beslutning

Godkendt med følgende bemærkning: Fundraising er væsentlig, og særligt børneområdet bør forsøges prioriteret.

Udvalget blev orienteret om, at sagen skal oversendes til Natur, Teknik og Planudvalget.

Punkt 35: Forslag om overgang til vegetarisk / vegansk køkken i Sorø Kommune

00.01.00-P00-9-22

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klima og Miljøudvalget drøfter sagen med henblik på beslutning i udvalget om der skal forelægges en sag i møderækken for KMU vedr. det tema der rejses.

Beskrivelse af sagen

Enhedslisten har stillet et initiativretsforlag til KMU. KMU er som paragraf 17, stk. 4 udvalgt ikke omfattet af forretningsordenen for de stående forslag og der er derfor ikke adgang til at rejse sager i udvalget via reglerne om initiativret.

Udvalget kan dog med et flertal ønske en sag sat på dagsordenen og det foreslås derfor, at udvalget drøfter, om man på et senere møde i KMU drøfter temaet med udgangspunkt i Enhedslistens forslag.

Forslaget ses her i sin fulde tekst:

"Start på en overgang til vegetarisk / vegansk køkken i Sorø Kommune

Sorø Kommune vil sørge for, at alle får mulighed for at vælge et nærende plantemåltid i alle kommunens offentlige institutioner.

Ønsket om at alle har mulighed for at få serveret vegetariske og/eller veganske måltider indskrives i forbindelse med aftaler med anden aktør, eksterne leverandører og -samarbejdspartnere. Fra 1. januar 2023 serveres der fremover alene vegetarisk / veganske måltider til møder i kommunalbestyrelsen, fagudvalg og andre udvalg.

I de sammenhænge hvor det er Kommunalbestyrelsen, der står for et arrangement mv., sikres det at der er mulighed for at få serveret vegetariske og/eller veganske måltider.

Begrundelse:

Hvis vi skal nå klimamålene, skal vi skære ned på brugen af kød og andre klimabelastende fødevarer.

Det er helt logisk, at det er kommunalbestyrelsen og det politiske niveau, der går forrest i denne omstillingsproces"

I givet fald vil en sagsfremstilling omfatte både de økonomiske og praktiske konsekvenser og et forslag til, hvordan temaet kan drøftes på tværs af kommunens udvalgsområder, der alle berøres.

Enhedslisten har stillet et initiativretsforlag i BUU med samme tema men kun omfattende BUU's ansvarsområde. Denne sag forelægges ikke BUU før det er afklaret, om KMU ønsker en sag forelagt som ovenstående.

Beslutning

Godkendt. Sagen ønskes på udvalget.

Punkt 36: Hvad sker der i nærmeste fremtid? (fast punkt)

00.01.00-P00-9-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Det drøftes hvad der sker i nærmeste fremtid.

Beskrivelse af sagen

Møde og tidsplan gennemses og øvrige aktiviteter drøftes. Se nyeste justerede møde og tidsplan i materialesamlingen under klima og miljøudvalget på First Agenda.

Beslutning

Punktet blev drøftet. Den 16. november er der møde med Grønt Forum.

Punkt 37: Underskriftsark

00.01.00-G01-9-22

Kort resumé

Punkt til godkendelse af referat.

Beslutning

Godkendt.